

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 3.

Indult Bétsből, Pénteken, Július' 8-dikán, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Seitz Jó'sef penzionált Májor Urat Magyar Nemességgel, a' taksák elengedése mellett, kegyelmesen megajándékozni.

B é t s Jul. 5 kén. A' közelebb mult Június hónapnak második felében történt, hogy a' Mármarosból kiindult sószállító szálakon T i s z a Ú j l a k o n, U g o t s a Vármegyében, egynehányan meghaltak, a' kiknek nyavalyájok a' veszedelmes Cholera'hoz hasonló neműnek látszott.

Ez a' történet mindjárt eleinte a' legnagyobb figyelemre és tzélerányos elene való intézetek tételére gerjesztette a' helybeli Tisztviselőket, annyival inkább, mivel a' Mármarosi lakosok, a' mint tudva van, sokféle adás és vevésbeli egybeköttetésben vagynak a' Kolo-meari kerületével Galitzianak, a' hova a' Cholera már kiterjedett.

Midön pedig Jun. 25 dikén Cset-falván is Beregh Vármegyében egy Szálas és egy paraszt, a' ki a' szálakon mint ör szolgálatot tett, továbbá Tárkányhoz közel Zemplén Vármegyében két faluban 25 és 26 ikban három ember, a' kiknek a' Szálasokkal dolgok volt, végre ugyantsak 25, és 26-dikban T o k a j b a n is (Zemplén Várm.) heten, a' kik a' mint mondják, a' Szálasokkal közösülésben voltak, egymásután hirtelen meghal-

tak; jónak találta Ő Ts. K. Fő Hertzegsége az Ország Nádora, kinek igazgatása alatt Magyar Országban az egészségre ügyelő Biztosság áll, a' helybeli Tisztviselőségnek noha mindjárt és tzélerányosan munkába vett rendelkezéseit még más's kiterjedőbb rendszabásokkal is segíteni.

Azt parantsolta tehát Ő Ts. K. Fő Hertzegsége, minekutánna a' megesett helybeli elzárásokon kívül, Mármaros, Ugotsa és Beregh Vármegyék is Magyar Ország többi részétől tulajdon Kordon által elkerítették, 's a' Tisza, folyása mentében, egészen Szolnokig szükséges vígyázat alá tétel; hogy minden esetre Magyar Orzágnak az a' része is elzárattassék, mellyet a' Tisza folytában Tisza Ujlaktól fogva Szolnokig a' Szálasok veszedelemmel fenyegethetnének.

Ehez képest azt rendelte Ő Ts. K. Fő Hertzegsége, hogy Kordon vonattassék, melly Erdélyországnál kezdődvén a' Berettyó mentében a' Tiszáig 's onnan a' Zagyva és Torna folytában Egeren, Miskoltzon keresztül a' Hernád mellett Kassán és Eperjesen keresztül Galitzia határánál Zobróig kiterjesztessék.

Az egészségre ügyelő Udvari Biztosság tehát azt rendelte, hogy mind addig, míg Magyar Orzágra nézve a' meghatározott bátorságos járás kelést tárgya-

zó intézetek teljes gyakorlásban nem lesznek, és az egészségről szóló törvényes útlevelek (paszszusok) kiadása a' gyanús helyekről jövő személyekre portekákra és vagyonokra nézve elintéztetnék; minden közösülés Morvaország, Ausztria, Stájerország és Karniolia határánál Magyar Országgal szoros vígyázat alá vetessék, és tsak az előrevígyázási rendszabások teljesítése mellett, mellyek közé tartozik a' Magyar Országból jövő s a' nevezett tartományokba útasított leve-

leknek a' kiszabott mód szerént leendő megtisztítása is, engedtessek meg.

Az egészségre ügyelő Galitziai Biztosság így adja elő a' Cholera pusztításait azokban a' Kerületekben, a' hova az elhatott, úgymint a' Kerületekből béküldött hivatalos tudósítások szerént Jun. 18 dikáig, a' Katonai tisztségektől Jun. 21 dikéig Lemberg városából pedig Jun. 27-dikéig a' nyavalya kiütésétől fogva a' múlt télen:

A' Kerület neve	Ennyi Helységekben ragadott el.	A' betegek száma.	Ezek közzül		Még orvoslás alatt vagynak:	
			meggyógyultak:	meghaltak:		
Czortkov	188	15890	9882	4806	1202	
Tarnopol	72	5233	2296	2296	752	
Zloczow	33	6275	3468	2344	462	
Kolomea	32	2516	1290	985	241	
Stry	10	247	152	67	28	
Brzezan	8	1001	593	288	120	
Sambor	1	1	1	—	—	
Rzeszow	1	9	3	5	1	
Zolkiew	2	161	17	142	2	
Stanislau	10	968	569	299	100	
Bukovina	11	709	432	250	27	
Lemberg, Fővárosban	—	2816	632	1398	786	
Öszveséggel		—	35825	19224	12880	3721
A' Katonaságnál	—	1129	431	476	222	
Mindöszeve a' Polgárok és Katonák között	—	36954	19655	13356	3943	

L e n g y e l O r s z á g.
Varsó Jun. 27-kén. Az a' lovas sereg, mellyet General Toll kiküldött Plock, Vyszogrod és Dobrzyn városokon keresztül a' Visztula mellé, tsak 1200 emberből állott; és a' mint

látszik tsak arra való volt, hogy ama környéknek fellármázása által Skrzynecki figyelmét magára vonja, az alatt míg az Orosz tábor General Kreutz seregével egyesül. Az a' híre, hogy General-Adjutáns Gróf Orloff (ugyan az

ki Feldm. Diebitsnek a' Kommandó elvétele) megvitte) elútasakor Feldm. Diebitsnek hirtelen halála után azt a' parantsolatot hagyta hátra, hogy Gen. Toll addig semmi nagyba ne kezdjen, míg Pétervárból hozzája új parantsolatok nem érkeznek. — Az új fővezér Gróf Paskevits Burkus Országon keresztül eljött az Orosz táborhoz. Az Oroszok hátra felé vonulnak, és a' Narev vizén a' tábornak nagy része általszállott. Utjokat, a' mint halljuk, Bialystock felé Litvániába veszik, és a' hátok megett lévő lengyel seregek ellen akarnak dolgozni. Skrzyncki a' lengyel táborral kíséri őket.

Országkövet Szaniecki Ur javallatja elfogadtatott; melly szerént az egész ország, kitesse nagyja, minden kivétel nélkül köteles felkelni és fegyvert ragadni; kiki tetszése szerént választ fegyvert magának; a' földes Urak és Városok bírái személy szerént vezérlik a' paraszto- kat és a' Városok lakosait, kaszával, fejszével, vasvillával vagy a' mivel lehet felfegyverkezettve. A' vének, gyermekek és aszszonyok otthon maradnak: a' többi nép pedig, eleséget vévén magához szekerekkel kimegyen az ellenségnek eleibe. A' Krakói Vajdaság bémegyén a' Sandomiri Vajdaságba és ketten egyesülve a' Lubliniba; hasonlóan induljanak a' Kalisiak a' Plockiakkal és Masoviakkal egyesülvén a' Podlachiai és Augustovai Vajdaságokba; és ekképpen a' línea-katonaságnak oldala mellett szorítsák az ellenséget kijjebb kijjebb, és vagy környülvén mindenfelől elpusztítsák és levágják vagy — ha hátrál az ellenség — üzzék Vajdaságból Vajdaságba régi Lengyel Országnak legszélső határáig. A' 'Sidóság ha hasonló tüzzel és elszánással fegyvert fog apraja nagyja; polgári jussokat vagy külön privilegiumokat fog kapni. A' pa-

rasztság megnyeri a' saját földet. — Ennek következésében az Igazgatószék kiadta a' parantsolatot, hogy minden fegyverfogható férfiak 17 és 50 esztendőök között felkeljenek, és magokhoz 8 napra eleséget vévén, előálljanak. Egy másik végzése az Igazgatószéknek minden aranyat és ezüstöt minden féle Hitűeknek templomaiból az egész Országban, elfoglal az Ország számára. — Erre az utolsó elkeseredett megerölködésre annyival nagyobb szüksége vagyona' Lengyel Nemzetnek, mivel az ellenséget kiverni — ha valamikor — csak most lehetséges minekelötte az Asiából tóduló és a' mint halljuk nagyon siető új hadak az Oroszokhoz megérkezhetnének.

A' Varsói Status Ujság Jun. 27-kéről a' következő különböző haditudósításokat közli:

D) General Gielgudegy külön lengyel tábornak vezére a' Nemzeti Igazgatószékhez. — Suwalki Jun. 1 napján. „A' Generalissimus parantsolatjára Máj. 25-kén elhagytam Lomzát, és mentem Staviski, Szcuczyn, és Grajevo helységeknek. Ez utolsó városban Oberster Sierakovski seregének egy osztálya vélem egyesült. Onnet kiindulván, üztem az ellenséget Rayrod felé és Maj. 29 ikén utolértem 8000 emberét 16 ágyúkkal Gen. Sacken Kommandója alatt; és a' város előtt fekvő előseregét egyszeriben megtámadtam. Az ellenség, kiszorulván ezen fekvéséből; a' városba vette bé magát, melly több több különböző pontokon sántzokkal volt megerősítve; de a' vitéz lengyel katonák onnet is kiverték. A' hartz 8 órákig tartott. Katonáink vitézül hartzoltak, és minden regementeknek, kik e' tsatában jelen voltak, a' legnagyobb díszetlet tartozom megadni. Tellyes győzedelmet vettünk; az ellenség az elesteken kívül (kik között egy Oberster és

több Stabtsztek) 1200 foglyokat vesztett. A' mi veszteségünk nem mégyen egészen 200 ra de nagyon fájlaljuk Major Gr. Mycielski nek elestét, ki midőn Svadronját az ellenségre vinné, egy pisz-toly golyóbistól találtatván, életét a' ditsőség mezején végezte. — Az ellenség innét sietve futott előttünk a' Kauen-be vivő úton. Meg kell említenem, hogy a' Maj. 29-iki ütközetben az új regemen-tek ditsően megkülömböztették magokat. A' környül állásos tudósítás késedelem nélkül meg fog küldettetni a' Nemzeti Igazgatószékhez.“

II) Ugyanazon Generál az Igazga-tószékhez. — „Gielgudiskén Jun. 6-kán. Nem lévén benne bizonyos, hogy valjon eljutott e' az Igazgatószékhez és a' Generalissimushoz a' Rayrodnál Maj. 29-kén vett győzedelemtől írott tu-dósításom; használok a' mai alkalmatos-ságot annak ismétleni megírására“ — Itt következik a' feljebbi levél tsak nem ugyan azon szókkal, és azután e' van: „En az ellenséget a' győzedelem után Kauen felé kergetém, ő pedig felgyűjt-ván a' hídat e' város mellett, a' Vilia vize mentében tovább hátrált Vilna fe-lé. Seregeim éppen most szállanak által a' Niemen vizén Alsó Gielgudiskennél. — A' Szamogitiai Felkelésről felette ked-vezők a' tudósítások, mellyeket néhány napoktól fogva az onnan jövőktől veszek. Hasonlóak a' Litvaniából jövők is, mel-lyeket mint másolatját Gen. Chlapovski levelének, az Igazgatószékhez ezen-el megküldeni szerentsém vagyok.“

III) General Chlapovski General Dembinskihez. — „Poverdovnia (Orany mellett, Merezctől 3 mföld-nyire) Jun. 4-kén. Megértvén Maj. 31-bén, hogy General Ur Suvalkiból út-ban vagyok Kauen felé, imé sietek részemről tudósítást küldeni az én moz-dulatimról. En minekutánna azt az Orosz

Bataillont, melly a' Bialoveczi erdő-ségben útamot elakarta állani, széljelver-tem és egy ágyút tőle elvettem, men-tem Slonimba, honnét az ellenség ma-gát egészen hátra húzta. Slonimból balra fordultam, és a' Niemen vizén Martynál keresztül menvén, egyene-sen Lidának vettem útamot, hol két Orosz Kompániát fogságba ejtettem, 2 ágyút nyertem, és azonkívül 1200 da-rab puskák estek kezembe. Reménylem, hogy ezeket (a' fegyvereket) a' Szamo-gitusoknak kezébe juttathatom, kiknek egy tsapatját az Oroszok tegnap előtt, 3 mföldnyire innét megverték és lefegy-verkeztették. Az Oroszok, kik őket meg-verték, azt vélvén, hogy én üzőbe ve-szem őket, hátra vonultak Trockiiba. Reménylem 2 nap alatt utól érem őket, és egyszersmind azoknak, kiket General Ur üldöz, útját elvághatom. Tudósítson azért az Ur minél elebb mozdulatairól. Itt minden ég a' határtalan kívánságtól, hogy hazájáért magát feláldozhassa; min-denütt készek az emberek felkelni. Ge-nerál Tyszkievicz és Soltán Adám velem vagynak. Grotovski elesett, és az én Adjutánsom Potvorovski egy ágyú-golyóbistól keményen megsebesített.“

IV) Generalissimus Skrzyncki a' Nemzeti Igazgatószékhez. — „Var-só Jun. 24-kén. A' nemzeti tábor az el-lenség ellen Jun. 14-kén egy megtáma-dó mozdulatot teve a' Lublini és Pod-lachiai Vajdaságokba, főképpen abból a' tzelből, hogy Gen. Rüdigernek Lublin környékén táborozó Seregét el-pusztítsa. — 15-ikben a' főhadiszállás Sienizaban volt, hol én a' tartalékse-regekkel megállottam, hogy egyrésről Jankovski és Rybinski Generálok-nak Expeditioját fedezzem, más résről az Orosz főtáborral (ha jöni találna) Varsónak ez oldala felől szembeszálljak. — General Rybinski Vodynie és Do-

manice helységeken keresztül előnyomult, és 18-ikban elfoglalta Zbuczyn és Siedlce városokat, hol rakott éléstárak estek kezébe. Az ellenség olly nagy hamarsággal hátra vonta magát túl a Bugra, hogy megtámadni nem lehetett; azomban Gen. Rybinski az ellenségnek üzését nagyon megszire nem is merhette, nehogy táborunknak többi részétől messze eltávozzék. — General Jankovskinak parantsolatja volt, hogy Gen. Milbergnek gyalog osztályjával, Gen. Turnonak lovas osztályjával és Gen. Romarinonak külön seregével, a' Lublini Vajdaságba benyomulván ezzel a' nagyobb hadierővel Gen. Rüdiger táborát támadja meg és verje meg. 18-ikban elfoglalta Gen. Jankovski Luckovot, elszélesztette az ott lévő Kozák tsapatot, és egy rakott tárat 'sákmányul nyert. Ugyan az napon megtudja Gen. Jankovski Golevbe érkezésekor, hogy az ellenség Lysobykinál általment a' Vieprz jobb partjára. Attól tartván, hogy az ellenség elsikamlík előle, megosztotta seregét több aprótsapatokra és azokat Kockba, Anapolba, Rudaba, és Serokomlába kiküldötte. General Turno, mintegy 3000 emberrel és 8 ágyúkkal, Serokomlába volt küldve Lysobyki felé; ki is ott az ellenséget már 19-ikben hajnalban 3 órakor utolérte, és abban a' bizodalomban hogy Gen. Jankovski az öszvebeszélés szerént egész erejével segítségére fog sietni — minden tétovázás nélkül megtámadta. Azomban segítség néki részünkről nem ment; az ellenség pedig minden erejét öszvevonta. General Turno kéntelen volt Gen. Rüdigernek egész táborával 6 órákig vívni, melly hartz mind néki mind katonáinak a' legnagyobb ditsőségére válik. A' hartz délelőtti 9 órakor végződött; a' midön General Turnohoz parantsolat

ment, hogy a' tsatapiatzról, melly még akkor is övé volt, vonja hátra magát Czarna-ba. — General Turno vesztésege ebben a' ditsőséges hartzban 270 emberre mégyen holtakban és sebesebben, ez utolsók között 6 tisztek vagnak. Azonkivül az ellenség tsapatjai, kik General Jankovskinak szerteszeljel fekvő osztályjai közzé betsaptak, két Adjutánsait és Butrim Májort elfogták, 'sákmányul nyertek néhány szekereket és egy Regiment-kaszszáját, melly minden kíséret nélkül hagyattatott. A' tsatavégződésekor, déltájban, General Jankovskinak minden seregei Gutovskavola mellett valának egybe gyűjtve; ugyan azon időben Gen. Rüdiger Przytocznánál concentrálta hadait. General Jankovski megindult vissza Varsó felé; és General Rüdiger hasonlóan hátra tért. — Jankovski és Butovskki Generálok ezért a' magokviseletéért hadiszék elébe fognak állittatni. Ez utolsónak az a' vétsége, hogy ő a' tsatakor legközelebb állván seregével General Turnohoz, annak segítségére nem sietett. — Skrzyncki."

A' Varsói Ujság írja: „General Jankovski példátlan viselete közönséges tárgya a' beszédnek Varsóban; sokan hazaárulással vádolják. Midön Gen. Bukovskinak mutatták, hogy az ellenséges lovasságnak Svadronjai mintegy 2 Verstnyi távolságra viszik egy lengyel regimentnek kaszszáját és szekereit; a' katonák nagy buzdulással kiáltották: „Előre! Előre! mi visszaveszünk mindent, 's mellé az Oroszokét is!“ De General Bukovski arra azt felelte „Nékem nints reá parantsolatom.“ — Ez a' dolog 25-ikben az Országgyűlésen is előfordult, és a' Generalissimushoz Követséget küldöttek ki az ítélet kimondásának siettetésére. Az ítéelő hadiszéknek előülője General Malachovski Kazimir.

Ugyan ezen történetről egy főbb rangú haditiszt, abból a seregből melyet General Jankovski Kommandírozott, így ír (a' Varsói Status Ujságban): „A' mi Expeditionk, mellynek olly fényes következése lehetett volna, szomorúsággal és boszszankodással tölti meg lelkünket. Tellyes örömmel és reménységgel, hogy General Rüdigert megverhetjük, sietünk Kockba. Utközben Stoczekben általveszi szerentsétlenségünkre Gen. Jankovski a' Kommandót. Mi a' Vieprz vizén keresztül akartunk menni, hogy Rüdigert megtalálhassuk és nagy erővel környül keríthessük; de íme, nem tudjuk mi tzelből, hirtelen maga jö előnkbe. A' Serokomlánál Major Kaminski által elfogott katonáktól megtudván a' Generál, hogy az ellenség Lysobykinál 9000 gyalogokkal 3000 lovasokkal és 10 ágyúkkal a' Vieprz vizén keresztül ment; mindjárt haditanátsot tartat, mellyben Major Breza tanátsa szerént elvegezik, hogy General Turno támadja meg szemközt az ellenséget és Generál Jankovski mindjárt az első ágyúlövésre siessen néki segítségére; Gen. Romarino a' bal szárnyra és Gen. Bukovski a' jobb szárnyra üssön reá. Ekképpen az ellenség, kevés órák alatt, tönkre lett volna téve, még akkor is, ha seregének tartalékját magához vonta volna; mert nekünk nem csak számosabb erőnk volt az övéinél, hanem katonáink is vitézebbek az övéinél, a' mint azt General Turno megbizonyította. De ez az egész Combinatio, mellynek kivitelét Gen. Jankovski magának tartotta — semmivé leve. Turno magát jó lélekkel a' végzett plánumhoz tartván, megtámadja hevesen a' háromszorta erősebb ellenséget és várván három részről is a' segítséget, a' legretenelesebb tűzben állhatatosan helyt áll. Részünkről egyetlen egy gyalog rege-

ment, a' 5-ik Vadász regiment igazán hősi bátorsággal ellent áll az egész ellenséges gyalogságnak 6 tellyes órákig — míg az alatt Gen. Jankovski és Gen. Bukovski, kiváltképpen ez utolsó ki 16 Svadronnal és néhány ágyúkkal közel szomszédságban állott, tökéletes veszteglésben hivalkodtak. De a' mi több, míg a' hartz folyva, megindul az ellenség utó-serege Gen. Jankovski és Bukovski seregei között és közel hozzájuk a' Kaszszát, szekeret, 's podgyászt elfogja, sőt elfogják még Adjutánsait is. General Turno, ki mint igaz lengyelt illet, vitézül és nemesen viselte magát, rettenhetetlenül hartzolt, jóllehet segítség nélkül hagyattatott — parantsolatot kap végre, hogy húzza hátra magát; Gen. Romarino, ki néki éppen segítségére útban volt, hasonlóan. A' mi pedig az Egészet megkoronázza ez, a' hátra induláskor 300 lovasat hátra hagynak Kockban, mintha azokat egyenesen áldozatul akarnák hátrahagyni, mert egy lovas és egy gyalog regiment 2 ágyúkkal környülvette őket, és csak különös szerentse, hogy az Oroszoknak bámulására veszteség nélkül ki tudtak szabadulni. General Rüdiger igazán nem fog magáhozjöhetni a' tsudálkozásból, hogy ő három oldalról nagy erővel környülkerítve, háta megett víz és motsár — még is hátra tudta magát vonni és a' romlást elkerülni. Az egész tábor zúg a' méreg és boszszankodás miatt. Ez a' legelső példája egy ilyen nyomorúlt Operationnak ebben a' háborúban, én nem tudom mivel fogják ama két Urak magokat mentetni.“

A' Varsói Status Ujság közli azt a' Proclamatiot, melyet General Gróf Toll Jun. 11-kén Pultuskból a' Lengyelekhez botsátott. Így hangzik: „Lengyel Országának Polgárjai! Minnekutánna a' győzedelmes Orosz tábor

Sieravski, Dvernicki és Chrzanovski seregeit semmivé tette, és az ennyi sok veszteség által meggyengült pártos tábornak Ostrolenkánál a' halálos tsapást megadta; közelít örökségtekhez, hogy a' tsendes lakosokat megöltalmazza az erőszakos requisitióktól és katonaszédésektől, mellyekkel a' pártütésnek Vezérei benneteket elpusztítanak, hogy zábolátlan plánumaikat gyámolítsák. — A' ti sorsotok tehát önn magatoktól függ. Ha tsendesen maradtok házaitekben, és kész pénzért a' hadiszükségeket a' mennyire lehet könnyítitek; akkor bizonyos tinétek minden jó, a' mit törvényes Monarchátok az Ö Nyilatkoztatásában; és Feldmarsal Diebits-Sabalkanski az ö Proclamatiojában tinétek hirdetett; ellenkező esetben pedig hanyakasságtokban megátalkodva maradtok, felkeltek és a' Pártosok Requisitioninak eleget teszte, magatok vonjátok fejetekre a' háborúnak minden nyomorúságait és a' töle elválhatatlan pusztulást. — Éppen most jönnek a' hírek, hogy a' számtalan veszteségnek kipótlására, új katonaszédést akarnak vetni reátok. En tehát tinétek a' következőt adom tudtotokra: Ezerenként hullottak el az ártatlan áldozatok a' kardnak éle alatt; sokan rabságban élnek hazájoktól messze földeken; ezerenként vagynak megfosztva a' familiák utolsó gyámoloktól, és egy darab kenyerek sem lévén átkozzák a' boldogtalan pártütésnek pillantatját. Vessétek le szemetekről a' takarót, hajítsátok el Ujságleveliteket, kik győzedelmeket hirdetnek, mellyek soha nem történtek, és győződjetek meg felőle, hogy hazátoknak boldogsága tsupán a' háborúnak minél hamarebbi elvégződésében, és törvényes Monarchátoknak nagy lelkűségében feketik.“

Ugyan azon Ujságlevel a' Litvá-

niai dolgokról a' következő tudósítást közli: „Kauen Jun. 16-kán. A' mi három hajdani Litvániai kerületeinkben egy Orosz tisztviselő sints többé. Kauen Város a egy hét ólta az Insurgenseknek kezében van, és ma reggel jelenti egy kereskedő levél, hogy a' Niemen tulsó partjáról az a' tudósítás érkezett, hogy az Insurgensek Oginski alatt Vilna városát megvették, és 4000 foglyok estek Oginski kezébe. Az Insurrectio Vilnából tovább hatott Düna burg fele.

Ellenben a' Burkus Status Ujság így ír: „Litvániai határszél Jun. 25-kén. Az Insurgenseknek mozdulatairól, túl a' Memelről nagyon bizonytalanok és külömbözök a' tudósítások; de annyi világos belölök, hogy az Insurgenseknek nem igen jól mégyendolga. Nevezetesen Szavleban, hol őket Kalinovski vezérlette nagy veszteséget szenvedtek. Abból a' városkából őket, 6000 Oroszok Gen. Schirman és Oberster Bartholomejeff vezérlése alatt, négyszer verték vissza egymás után. Az Orosz Artilleria ez alkalmatossággal igen derékül dolgozott, úgy hogy az Insurgensek többet vesztek 2000 embernél holtakban és sebeseiben. Attól az időtől fogva az Oroszok erőssen besántzolták magokat Szavleban, és ezt a' pontot az Insurgensek ellenutolsó szükségig akarják oltalmazni, — Még rosszabbul ütött ki a' Vilna ellen tett próba, mert egy felől Chlapovski más felől Gielgud lengyel Generálok megverettettek és hátranyomattattak. Az elsőbbnek 15000-ből álló seregét Generál Gróf Tolstoy úgy megverte, hogy alig maradt meg belőle egynehány ezer. General Gielgud, ki már közel járt Vilnához, az oda öszvegyűjtött Orosz Seregektől hasonlóan hátranyomattatott, és visszatért Kaidanyba.

T ö r ö k O r s z á g.

Konstántzinápoly Jun. 10-dikén. A' folyó hónap első napjaiban egy különös történet, a' millyen száz 's több esztendőök óta nem történt, álmélkodásra és mindenféle gyanakodásra 's hírek terjesztésére indította ezen fővárosnak mind muzulmán mind keresztyén lakosait. Ez abban állott, hogy Mahmud Szultán Jun. 3-dikán a' Marmora tengerre kiindult hajóssereggel együtt elvezett. A' Nagy Úr arra a' Scheref Resan nevű fregátra ült, a' melly két esztendővel ez előtt Halil Basát és Suleiman Nedschib mostani Reis Effendit vitte volt Odessába, midőn ők Sz. Pétervárába küldettek. A' fregát Európai ízléssel vala felkészítve és azon Halil Basa Fő Admiral több Nagyokkal együtt voltak a' Tsászár késérői; egy más Austriai bérelt hajón pedig a' nevezetes Örmény pénzváltó és pénzverésre ügyelő főtiszt Kaszas Aretin követte a' Tsászárt több drágakő árosokkal és aranyművesekkel. A' hajós sereg Jun. 4-dikén már Gallipoli-nál volt, a' honnan a' Nagy Úr Driinápolyba szándékozott menni (a' hova Jun. 14-dikén el is érkezett). Úgy beszélnek, hogy ősz felé még más tengeri útat is szándékozik a' Szultán tenni, de er-

ről valamint a' kiindult hajóssereg tzeljáról is semmi bizonyost nem tudhatni.

Minek előtte a' Nagy Úr elindult volna a' tengerre Maj. 28-dikán nagy vendégséget adott, mellyre minden Török Ministerek hivatalosak voltak. A' vendégség helyéül Kis Asiában Skutari mellett egy kies rét vala kiválasztva, a' hol a' midőn a' Ministerek vígan mulatnának véletlenül a' Szultán meglepte őket. A' mulatság egészen az Európaiak módja szerént vala elintézve; voltak t. i. ott frantzia mesterséges lovaglók, kötelen tántzolók, a' levegőbe Mongolfier módra felszállók 's a' t.

A' fő városban tsendesség és jó egészség uralkodik. Smyrnában ellenben a' pestisben már sokan meghaltak; de annak tovább terjedése minden módon hátráltatik a' foganatos rendelések által.

A' pénz folyamat Július' 7-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p.Centes Obligátzióji	787/8
Az 1820-béli sorsosok,	— —
Az 1821-béli hasonlók,	113 1/4
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji,	38 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek	992 3/4 for. ton
Conv. Pénzben.	

Ezen Újságlevelnek tisztelt Új-Olvásóihoz!

Résön jöven kezünkhöz nagy része az Ujságrendelő leveleknek, nem tudhattuk előre a' nyomtatványok számát meghatározni; és ámbár az első árkusból minden esetre felesleg is nyomtattattunk; mégis úgy elfogyott, hogy kéntelenek vagyunk azt újra nyomtattatni. A' kiknek tehát Erdemes Új Olvasóink közül a' mai postával tsak a' 2-dik és 3-dik számú Ujságot küldjük; a' jövő posta napon az első árkust is meg fogjuk küldeni.

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)